

ZBIÓR CYWILNY

2022

Stan prawny na 11 sierpnia 2022 r.

Kodeks cywilny

Kodeks postępowania cywilnego

- Dochodzenie roszczeń w postępowaniu grupowym

Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Prawo prywatne międzynarodowe

- Prawo właściwe dla zobowiązań umownych (Rzym I)
- Prawo właściwe dla zobowiązań pozaumownych (Rzym II)

Koszty sądowe w sprawach cywilnych

Prawo o aktach stanu cywilnego

Księgi wieczyste i hipoteka

Kodeks spółek handlowych

Komornicy sądowi

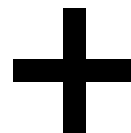
Koszty komornicze

przepisy wprowadzające, przepisy przejściowe,
wykazy aktów zmieniających, wykazy aktów
wykonawczych, skorowidze

WYDANIE 21

ZBIÓR CYWILNY

2022

Stan prawny na 11 sierpnia 2022 r.

Kodeks cywilny

Kodeks postępowania cywilnego

- Dochodzenie roszczeń w postępowaniu grupowym

Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Prawo prywatne międzynarodowe

- Prawo właściwe dla zobowiązań umownych (Rzym I)
- Prawo właściwe dla zobowiązań pozaumownych (Rzym II)

Koszty sądowe w sprawach cywilnych

Prawo o aktach stanu cywilnego

Księgi wieczyste i hipoteka

Kodeks spółek handlowych

Komornicy sądowi

Koszty komornicze

przepisy wprowadzające, przepisy przejściowe,
wykazy aktów zmieniających, wykazy aktów
wykonawczych, skorowidze

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 11 sierpnia 2022 r.

Wydawca
Małgorzata Stańczak

Redaktorzy prowadzący
Adam Choiński

Projekt okładek serii
Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

Tytuły umieszczone nad jednostkami redakcyjnymi
i wyróżnione tekstem pogrubionym pochodzą
od redakcji i nie są częścią aktu normatywnego.

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2022

ISBN 978-83-8286-865-4
21. wydanie

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przykopa 33
tel. 728 313 462
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI OGÓLNY*

KODEKS CYWILNY	1-246
Przepisy wprowadzające Kodeks cywilny	
Wybrane ustawy zmieniające Kodeks cywilny (wyciągi)	
Ustawa z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1104) (wyciąg)	
KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO	1-456
Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania cywilnego	
Wybrane ustawy zmieniające Kodeks postępowania cywilnego (wyciągi)	
Ustawa z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1469 ze zm.)	
Ustawa z dnia 17 grudnia 2009 r. o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym (Dz.U. z 2020 r. poz. 446)	
KODEKS RODZINNY I OPIEKUŃCZY	1-66
Przepisy wprowadzające Kodeks rodzinny i opiekuńczy	
Wybrane ustawy zmieniające Kodeks rodzinny i opiekuńczy (wyciągi)	
PRAWO PRYWATNE MIĘDZYNARODOWE	1-58
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I) (Dz.Urz. UE 2008 L 177/6)	
Rozporządzenie (WE) nr 864/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. dotyczące prawa właściwego dla zobowiązań pozaumownych (Rzym II) (Dz.Urz. UE 2007 L 199/40)	
KOSZTY SĄDOWE W SPRAWACH CYWILNYCH	1-52
PRAWO O AKTACH STANU CYWILNEGO	1-72
KSIĘGI WIECZYSTE I HIPOTEKA	1-38
KODEKS SPÓŁEK HANDLOWYCH	1-234
KOMORNICY SĄDOWI. KOSZTY KOMORNICZE	1-128

* Szczegółowe spisy treści znajdują się w zakładkach.

Kodeks cywilny

ZMIANY:

od 29 czerwca 2022 r.

- obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 9 czerwca 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Kodeks cywilny (Dz.U. poz. 1360)

od 30 czerwca 2022 r.

- ustawa z 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2459)

SPIS TREŚCI

KODEKS CYWILNY

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r.
tekst jedn. Dz.U. z 2022 r. poz. 1360)

KSIĘGA PIERWSZA. CZĘŚĆ OGÓLNA (art. 1–125).....	7
Tytuł I Przepisy wstępne (art. 1–7)	7
Tytuł II Osoby (art. 8–43 ¹⁰)	8
Dział I Osoby fizyczne (art. 8–32).....	8
Rozdział I Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych (art. 8–24).....	8
Rozdział II Miejsce zamieszkania (art. 25–28)	10
Rozdział III Uznanie za zmarłego (art. 29–32).....	10
Dział II Osoby prawne (art. 33–43).....	11
Dział III Przedsiębiorcy i ich oznaczenia (art. 43 ¹ –43 ¹⁰).....	13
Tytuł III Mienie (art. 44–55 ¹)	15
Tytuł IV Czynności prawne (art. 56–109 ⁹)	17
Dział I Przepisy ogólne (art. 56–65 ¹).....	17
Dział II Zawarcie umowy (art. 66–72 ¹).....	19
Dział III Forma czynności prawnych (art. 73–81)	22
Dział IV Wady oświadczenia woli (art. 82–88).....	25
Dział V Warunek (art. 89–94)	26
Dział VI Przedstawicielstwo (art. 95–109 ⁹)	26
Rozdział I Przepisy ogólne (art. 95–97)	26
Rozdział II Pełnomocnictwo (art. 98–109)	27
Rozdział III Prokura (art. 109 ¹ –109 ⁹).....	28
Tytuł V Termin (art. 110–116).....	30
Tytuł VI Przedawnienie roszczeń (art. 117–125).....	31
KSIĘGA DRUGA. WŁASNOŚĆ I INNE PRAWA RZECZOWE (art. 126–352)	33
Tytuł I Własność (art. 126–231).....	33
Dział I Przepisy ogólne (art. 126–139).....	33
Dział II Treść i wykonywanie własności (art. 140–154)	33
Dział III Nabycie i utrata własności (art. 155–194).....	35
Rozdział I Przeniesienie własności (art. 155–171).....	35
Rozdział II Zasiedzenie (art. 172–178).....	37
Rozdział III Inne wypadki nabycia i utraty własności (art. 179–194)	38
Dział IV Współwłasność (art. 195–221)	39
Dział V Ochrona własności (art. 222–231).....	43
Tytuł II Użytkowanie wieczyste (art. 232–243).....	45

Tytuł III	Prawa rzeczowe ograniczone (art. 244–335).....	47
Dział I	Przepisy ogólne (art. 244–251).....	47
Dział II	Użytkowanie (art. 252–284).....	48
Rozdział I	Przepisy ogólne (art. 252–265).....	48
Rozdział II	Użytkowanie przez osoby fizyczne (art. 266–270 ¹).....	49
Rozdział III	Użytkowanie przez rolnicze spółdzielnie produkcyjne (art. 271–282).....	50
Rozdział IV	Inne wypadki użytkowania (art. 283–284).....	51
Dział III	Służebności (art. 285–305 ⁴).....	51
Rozdział I	Służebności gruntowe (art. 285–295).....	51
Rozdział II	Służebności osobiste (art. 296–305).....	53
Rozdział III	Służebność przesyłu (art. 305 ¹ –305 ⁴).....	54
Dział IV	Zastaw (art. 306–335).....	55
Rozdział I	Zastaw na rzeczach ruchomych (art. 306–326).....	55
Rozdział II	Zastaw na prawach (art. 327–335).....	57
Tytuł IV	Posiadanie (art. 336–352).....	58
KSIĘGA TRZECIA. ZOBOWIĄZANIA (art. 353–921¹⁶).....		60
Tytuł I	Przepisy ogólne (art. 353–365 ¹).....	60
Tytuł II	Wielość dłużników albo wierzycieli (art. 366–383).....	63
Dział I	Zobowiązania solidarne (art. 366–378).....	63
Dział II	Zobowiązania podzielne i niepodzielne (art. 379–383).....	64
Tytuł III	Ogólne przepisy o zobowiązaniach umownych (art. 383 ¹ –396).....	65
Tytuł IV	(<i>uchylony</i>) (art. 397–404).....	70
Tytuł V	Bezpodstawne wzbogacenie (art. 405–414).....	70
Tytuł VI	Czyny niedozwolone (art. 415–449).....	72
Tytuł VI ¹	Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny (art. 449 ¹ –449 ¹¹).....	78
Tytuł VII	Wykonanie zobowiązań i skutki ich niewykonania (art. 450–497).....	79
Dział I	Wykonanie zobowiązań (art. 450–470).....	79
Dział II	Skutki niewykonania zobowiązań (art. 471–486).....	82
Dział III	Wykonanie i skutki niewykonania zobowiązań z umów wzajemnych (art. 487–497).....	85
Tytuł VIII	Potrącenie, odnowienie, zwolnienie z długu (art. 498–508).....	87
Tytuł IX	Zmiana wierzyciela lub dłużnika (art. 509–526).....	89
Dział I	Zmiana wierzyciela (art. 509–518).....	89
Dział II	Zmiana dłużnika (art. 519–526).....	90
Tytuł X	Ochrona wierzyciela w razie niewypłacalności dłużnika (art. 527–534).....	91
Tytuł XI	Sprzedaż (art. 535–602).....	93
Dział I	Przepisy ogólne (art. 535–555 ¹).....	93
Dział II	Rękojmia za wady (art. 556–576).....	97
Dział II ¹	Roszczenie sprzedawcy w związku z wadliwością rzeczy sprzedanej (art. 576 ¹ –576 ⁵).....	104
Dział III	Gwarancja przy sprzedaży (art. 577–582).....	105
Dział IV	Szczególne rodzaje sprzedaży (art. 583–602).....	107
Rozdział I	Sprzedaż na raty (art. 583–588).....	107
Rozdział II	Zastrzeżenie własności rzeczy sprzedanej. Sprzedaż na próbę (art. 589–592).....	108
Rozdział III	Prawo odkupu (art. 593–595).....	108
Rozdział IV	Prawo pierwokupu (art. 596–602).....	109
Tytuł XII	Zamiana (art. 603–604).....	110
Tytuł XIII	Dostawa (art. 605–612).....	110
Tytuł XIV	Kontraktacja (art. 613–626).....	111

Tytuł XV	Umowa o dzieło (art. 627–646)	113
Tytuł XVI	Umowa o roboty budowlane (art. 647–658)	116
Tytuł XVII	Najem i dzierżawa (art. 659–709)	119
Dział I	Najem (art. 659–692)	119
Rozdział I	Przepisy ogólne (art. 659–679)	119
Rozdział II	Najem lokalu (art. 680–692)	122
Dział II	Dzierżawa (art. 693–709)	124
Tytuł XVII ¹	Umowa leasingu (art. 709 ¹ –709 ¹⁸)	126
Tytuł XVIII	Użyczenie (art. 710–719)	129
Tytuł XIX	Pożyczka (art. 720–724)	130
Tytuł XX	Umowa rachunku bankowego (art. 725–733)	130
Tytuł XXI	Zlecenie (art. 734–751)	131
Tytuł XXII	Prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia (art. 752–757)	134
Tytuł XXIII	Umowa agencyjna (art. 758–764 ⁹)	134
Tytuł XXIV	Umowa komisju (art. 765–773)	139
Tytuł XXV	Umowa przewozu (art. 774–793)	141
Dział I	Przepisy ogólne (art. 774–775)	141
Dział II	Przewóz osób (art. 776–778)	141
Dział III	Przewóz rzeczy (art. 779–793)	141
Tytuł XXVI	Umowa spedycji (art. 794–804)	144
Tytuł XXVII	Umowa ubezpieczenia (art. 805–834)	145
Dział I	Przepisy ogólne (art. 805–820)	145
Dział II	Ubezpieczenia majątkowe (art. 821–828)	149
Dział III	Ubezpieczenia osobowe (art. 829–834)	151
Tytuł XXVIII	Przechowanie (art. 835–845)	152
Tytuł XXIX	Odpowiedzialność, prawo zastawu i przedawnienie roszczeń utrzymujących hotele i podobne zakłady (art. 846–852)	154
Tytuł XXX	Umowa składu (art. 853–859 ⁹)	155
Tytuł XXXI	Spółka (art. 860–875)	158
Tytuł XXXII	Poręczenie (art. 876–887)	160
Tytuł XXXIII	Darowizna (art. 888–902)	161
Tytuł XXXIII ¹	Przekazanie nieruchomości (art. 902 ¹ –902 ²)	163
Tytuł XXXIV	Renta i dożywocie (art. 903–916)	163
Dział I	Renta (art. 903–907)	163
Dział II	Dożywocie (art. 908–916)	164
Tytuł XXXV	Uгода (art. 917–918)	165
Tytuł XXXVI	Przyrzeczenie publiczne (art. 919–921)	166
Tytuł XXXVII	Przekaz i papiery wartościowe (art. 921 ¹ –921 ¹⁶)	166
Dział I	Przekaz (art. 921 ¹ –921 ⁵)	166
Dział II	Papiery wartościowe (art. 921 ⁶ –921 ¹⁶)	167
KSIĘGA CZWARTA. SPADKI (art. 922–1088)		168
Tytuł I	Przepisy ogólne (art. 922–930)	168
Tytuł II	Dziedziczenie ustawowe (art. 931–940)	170
Tytuł III	Rozrządzenia na wypadek śmierci (art. 941–990 ¹)	172
Dział I	Testament (art. 941–958)	172
Rozdział I	Przepisy ogólne (art. 941–948)	172
Rozdział II	Forma testamentu (art. 949–958)	173
Oddział 1	Testamenty zwykłe (art. 949–951)	173
Oddział 2	Testamenty szczególne (art. 952–955)	174
Oddział 3	Przepisy wspólne dla testamentów zwykłych i szczególnych (art. 956–958)	174
Dział II	Powołanie spadkobiercy (art. 959–967)	175

Dział III	Zapis i polecenie (art. 968–985)	176
Rozdział I	Zapis zwykły (art. 968–981)	176
Rozdział II	Zapis windykacyjny (art. 981 ¹ –981 ⁶)	178
Rozdział III	Polecenie (art. 982–985)	179
Dział IV	Wykonawca testamentu (art. 986–990 ¹)	179
Tytuł IV	Zachówek (art. 991–1011)	180
Tytuł V	Przyjęcie i odrzucenie spadku (art. 1012–1024)	183
Tytuł VI	Stwierdzenie nabycia spadku lub przedmiotu zapisu windykacyjnego, poświadczenie dziedziczenia i ochrona spadkobiercy (art. 1025–1029 ¹)	185
Tytuł VII	Odpowiedzialność za długi spadkowe (art. 1030–1034 ³)	186
Tytuł VIII	Wspólność majątku spadkowego i dział spadku (art. 1035–1046)	189
Tytuł IX	Umowy dotyczące spadku (art. 1047–1057)	191
Tytuł X	Przepisy szczególne o dziedziczeniu gospodarstw rolnych (art. 1058–1088)	192

Wykaz aktów zmieniających Kodeks cywilny		195
Wykaz aktów wykonujących Kodeks cywilny		199

Przepisy wprowadzające Kodeks cywilny		
	Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – (Dz.U. z 18 maja 1964 r. Nr 16, poz. 94; zm.: Dz.U. z 1974 r. Nr 24, poz. 142; z 1990 r. Nr 55, poz. 321; z 1994 r. Nr 85, poz. 388; z 2003 r. Nr 49, poz. 408; z 2007 r. Nr 170, poz. 1205)	200
Rozdział I	Przepisy ogólne (art. I–XVI)	200
Rozdział II	Zmiany w przepisach obowiązujących (art. XVII–XXV)	204
Rozdział III	Przepisy przejściowe (art. XXVI–LXV)	207

	Ustawa z dnia 26 marca 1982 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz o uchyleniu ustawy o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych (Dz.U. z 6 kwietnia 1982 r. Nr 11, poz. 81; zm.: Dz.U. z 1990 r. Nr 34, poz. 198; z 1991 r. Nr 107, poz. 464) (wyciąg)	214
	Ustawa z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny (Dz.U. z 18 sierpnia 1990 r. Nr 55, poz. 321; zm.: Dz.U. z 2007 r. Nr 81, poz. 554) (wyciąg)	217
	Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. z 11 maja 2007 r. Nr 82, poz. 557) (wyciąg)	219
	Ustawa z dnia 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. z 8 czerwca 2018 r. poz. 1104) (wyciąg)	220

Skorowidz przedmiotowy do Kodeksu cywilnego		221

USTAWA

z dnia 23 kwietnia 1964 r.

KODEKS CYWILNY¹⁾

(tekst pierwotny Dz.U. z 18 maja 1964 r. Nr 16, poz. 93;
tekst jedn. Dz.U. z 2022 r. poz. 1360)

KSIĘGA PIERWSZA CZĘŚĆ OGÓLNA

TYTUŁ I PRZEPISY WSTĘPNE

Zakres regulacji

Art. 1. Kodeks niniejszy reguluje stosunki cywilnoprawne między osobami fizycznymi i osobami prawnymi.

Art. 2. (*uchylony*)

Lex retro non agit

Art. 3. Ustawa nie ma mocy wstecznej, chyba że to wynika z jej brzmienia lub celu.

Art. 4. (*uchylony*)

Nadużycie prawa podmiotowego

Art. 5. Nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Onus probandi

Art. 6. Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Domniemanie dobrej wiary

Art. 7. Jeżeli ustawa uzależnia skutki prawne od dobrej lub złej wiary, domniemywa się istnienie dobrej wiary.

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji transpozycji dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) (Dz.Urz. WE L 178, s. 1; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 25, s. 399).

TYTUŁ II OSOBY

DZIAŁ I Osoby fizyczne

Rozdział I Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych

Zdolność prawna

Art. 8. § 1. Każdy człowiek od chwili urodzenia ma zdolność prawną.

§ 2. (*uchylony*)

Domniemanie urodzenia dziecka żywego

Art. 9. W razie urodzenia się dziecka domniemywa się, że przyszło ono na świat żywe.

Pełnoletność

Art. 10. § 1. Pełnoletnim jest, kto ukończył lat osiemnaście.

§ 2. Przez zawarcie małżeństwa małoletni uzyskuje pełnoletność. Nie traci jej w razie unieważnienia małżeństwa.

Pełna zdolność do czynności prawnych

Art. 11. Pełną zdolność do czynności prawnych nabywa się z chwilą uzyskania pełnoletności.

Brak zdolności do czynności prawnych

Art. 12. Nie mają zdolności do czynności prawnych osoby, które nie ukończyły lat trzynastu, oraz osoby ubezwłasnowolnione całkowicie.

Ubezwłasnowolniony całkowicie

Art. 13. § 1. Osoba, która ukończyła lat trzynaście, może być ubezwłasnowolniona całkowicie, jeżeli wskutek choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, nie jest w stanie kierować swym postępowaniem.

§ 2. Dla ubezwłasnowolnionego całkowicie ustanawia się opiekę, chyba że pozostaje on jeszcze pod władzą rodzicielską.

Zdolność do działań prawnych

Art. 14. § 1. Czynność prawna dokonana przez osobę, która nie ma zdolności do czynności prawnych, jest nieważna.

§ 2. Jednakże gdy osoba niezdolna do czynności prawnych zawarła umowę należącą do umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego, umowa taka staje się ważna z chwilą jej wykonania, chyba że pociąga za sobą rażące pokrzywdzenie osoby niezdolnej do czynności prawnych.

Ograniczona zdolność do czynności prawnych

Art. 15. Ograniczoną zdolność do czynności prawnych mają małoletni, którzy ukończyli lat trzynaście, oraz osoby ubezwłasnowolnione częściowo.

Ubezwłasnowolniony częściowo

Art. 16. § 1. Osoba pełnoletnia może być ubezwłasnowolniona częściowo z powodu choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności

pijaństwa lub narkomanii, jeżeli stan tej osoby nie uzasadnia ubezwłasnowolnienia całkowitego, lecz potrzebna jest pomoc do prowadzenia jej spraw.

§ 2. Dla osoby ubezwłasnowolnionej częściowo ustanawia się kuratelę.

Zgoda przedstawiciela ustawowego

Art. 17. Z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, do ważności czynności prawnej, przez którą osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych zaciąga zobowiązanie lub rozporządza swoim prawem, potrzebna jest zgoda jej przedstawiciela ustawowego.

Brak zgody przedstawiciela ustawowego

Art. 18. § 1. Ważność umowy, która została zawarta przez osobę ograniczoną w zdolności do czynności prawnych bez wymaganej zgody przedstawiciela ustawowego, zależy od potwierdzenia umowy przez tego przedstawiciela.

§ 2. Osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych może sama potwierdzić umowę po uzyskaniu pełnej zdolności do czynności prawnych.

§ 3. Strona, która zawarła umowę z osobą ograniczoną w zdolności do czynności prawnych, nie może powoływać się na brak zgody jej przedstawiciela ustawowego. Może jednak wyznaczyć temu przedstawicielowi odpowiedni termin do potwierdzenia umowy; staje się wolna po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu.

Jednostronna czynność prawna bez wymaganej zgody

Art. 19. Jeżeli osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych dokonała sama jednostronnej czynności prawnej, do której ustawa wymaga zgody przedstawiciela ustawowego, czynność jest nieważna.

Umowy w drobnych bieżących sprawach

Art. 20. Osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych może bez zgody przedstawiciela ustawowego zawierać umowy należące do umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego.

Rozporządzanie zarobkiem

Art. 21. Osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych może bez zgody przedstawiciela ustawowego rozporządzać swoim zarobkiem, chyba że sąd opiekuńczy z ważnych powodów inaczej postanowi.

Przedmioty oddane do swobodnego użytku

Art. 22. Jeżeli przedstawiciel ustawowy osoby ograniczonej w zdolności do czynności prawnych oddał jej określone przedmioty majątkowe do swobodnego użytku, osoba ta uzyskuje pełną zdolność w zakresie czynności prawnych, które tych przedmiotów dotyczą. Wyjątek stanowią czynności prawne, do których dokonania nie wystarcza według ustawy zgoda przedstawiciela ustawowego.

Konsument

Art. 22¹.²⁾ Za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

Dobra osobiste człowieka

Art. 23. Dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania,

²⁾ Art. 22¹ zmieniony przez art. 44 pkt 1 ustawy z 30 maja 2014 r. (Dz.U. poz. 827 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 25 grudnia 2014 r.

twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach.

Ochrona dóbr osobistych

Art. 24. § 1. Ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

§ 2. Jeżeli wskutek naruszenia dobra osobistego została wyrządzona szkoda majątkowa, poszkodowany może żądać jej naprawienia na zasadach ogólnych.

§ 3. Przepisy powyższe nie uchybiają uprawnieniom przewidzianym w innych przepisach, w szczególności w prawie autorskim oraz w prawie wynalazczym.

Rozdział II Miejsce zamieszkania

Domicilium

Art. 25. Miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu.

Domicilium dziecka

Art. 26. § 1. Miejscem zamieszkania dziecka pozostającego pod władzą rodzicielską jest miejsce zamieszkania rodziców albo tego z rodziców, któremu wyłącznie przysługuje władza rodzicielska lub któremu zostało powierzony wykonywanie władzy rodzicielskiej.

§ 2. Jeżeli władza rodzicielska przysługuje na równi obojgu rodzicom mającym osobne miejsce zamieszkania, miejsce zamieszkania dziecka jest u tego z rodziców, u którego dziecko stale przebywa. Jeżeli dziecko nie przebywa stale u żadnego z rodziców, jego miejsce zamieszkania określa sąd opiekuńczy.

Domicilium osoby pozostającej pod opieką

Art. 27. Miejscem zamieszkania osoby pozostającej pod opieką jest miejsce zamieszkania opiekuna.

Zasada jednego miejsca zamieszkania

Art. 28. Można mieć tylko jedno miejsce zamieszkania.

Rozdział III Uznanie za zmarłego

Uznanie za zmarłego

Art. 29. § 1. Zaginiony może być uznany za zmarłego, jeżeli upłynęło lat dziesięć od końca roku kalendarzowego, w którym według istniejących wiadomości jeszcze żył; jednakże gdyby w chwili uznania za zmarłego zaginiony ukończył lat siedemdziesiąt, wystarcza upływ lat pięciu.

§ 2. Uznanie za zmarłego nie może nastąpić przed końcem roku kalendarzowego, w którym zaginiony ukończyłby lat dwadzieścia trzy.

Uznanie za zmarłego w związku z katastrofą

Art. 30. § 1. Kto zaginął w czasie podróży powietrznej lub morskiej w związku z katastrofą statku lub okrętu albo w związku z innym szczególnym zdarzeniem, ten może być uznany za zmarłego po upływie sześciu miesięcy od dnia, w którym nastąpiła katastrofa albo inne szczególne zdarzenie.

§ 2. Jeżeli nie można stwierdzić katastrofy statku lub okrętu, bieg terminu sześciomiesięcznego rozpoczyna się z upływem roku od dnia, w którym statek lub okręt miał przybyć do portu przeznaczenia, a jeżeli nie miał portu przeznaczenia – z upływem lat dwóch od dnia, w którym była ostatnia o nim wiadomość.

§ 3. Kto zaginął w związku z bezpośrednim niebezpieczeństwem dla życia nieprzewidzianym w paragrafach poprzedzających, ten może być uznany za zmarłego po upływie roku od dnia, w którym niebezpieczeństwo ustało albo według okoliczności powinno było ustać.

Domniemanie chwili śmierci

Art. 31. § 1. Domniemywa się, że zaginiony zmarł w chwili oznaczonej w orzeczeniu o uznaniu za zmarłego.

§ 2. Jako chwilę domniemanej śmierci zaginionego oznacza się chwilę, która według okoliczności jest najbardziej prawdopodobna, a w braku wszelkich danych – pierwszy dzień terminu, z którego upływem uznanie za zmarłego stało się możliwe.

§ 3. Jeżeli w orzeczeniu o uznaniu za zmarłego czas śmierci został oznaczony tylko datą dnia, za chwilę domniemanej śmierci zaginionego uważa się koniec tego dnia.

Domniemanie śmierci jednoczesnej

Art. 32. Jeżeli kilka osób utraciło życie podczas grożącego im wspólnie niebezpieczeństwa, domniemywa się, że zmarły jednocześnie.

DZIAŁ II Osoby prawne

Osoby prawne

Art. 33. Osobami prawnymi są Skarb Państwa i jednostki organizacyjne, którym przepisy szczególnie przyznają osobowość prawną.

Jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi

Art. 33¹. § 1. Do jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, stosuje się odpowiednio przepisy o osobach prawnych.

§ 2. Jeżeli przepis odrębny nie stanowi inaczej, za zobowiązania jednostki, o której mowa w § 1, odpowiedzialność subsydiarną ponoszą jej członkowie; odpowiedzialność ta powstaje z chwilą, gdy jednostka organizacyjna stała się niewypłacalna.

Podmiotowość Skarbu Państwa

Art. 34. Skarb Państwa jest w stosunkach cywilnoprawnych podmiotem praw i obowiązków, które dotyczą mienia państwowego nienależącego do innych państwowych osób prawnych.

Przepisy ustrojowe

Art. 35. Powstanie, ustrój i ustanie osób prawnych określają właściwe przepisy; w wypadkach i w zakresie w przepisach tych przewidzianych organizację i sposób działania osoby prawnej reguluje także jej statut.

Art. 36. *(uchylony)*

Chwila uzyskania osobowości prawnej

Art. 37. § 1. Jednostka organizacyjna uzyskuje osobowość prawną z chwilą jej wpisu do właściwego rejestru, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

§ 2. Rodzaje rejestrów oraz ich organizację i sposób prowadzenia regulują odrębne przepisy.

Reprezentacja

Art. 38. Osoba prawna działa przez swoje organy w sposób przewidziany w ustawie i w opartym na niej statucie.

Brak umocowania

Art. 39.³⁾ § 1. Jeżeli zawierający umowę jako organ osoby prawnej nie ma umocowania albo przekroczy jego zakres, ważność umowy zależy od jej potwierdzenia przez osobę prawną, w której imieniu umowa została zawarta.

§ 2. Druga strona może wyznaczyć osobie prawnej, w której imieniu umowa została zawarta, odpowiedni termin do potwierdzenia umowy; staje się wolna po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu.

§ 3. W braku potwierdzenia ten, kto zawarł umowę jako organ osoby prawnej, obowiązany jest do zwrotu tego, co otrzymał od drugiej strony w wykonaniu umowy, oraz do naprawienia szkody, którą druga strona poniosła przez to, że zawarła umowę nie wiedząc o braku umocowania lub o przekroczeniu jego zakresu.

§ 4. Jednostronna czynność prawna dokonana przez działającego jako organ osoby prawnej bez umocowania albo z przekroczeniem jego zakresu jest nieważna. Jednakże gdy ten, komu zostało złożone oświadczenie woli w imieniu osoby prawnej, zgodził się na działanie bez umocowania, stosuje się odpowiednio przepisy o zawarciu umowy bez umocowania.

§ 5. Przepis § 3 stosuje się odpowiednio w przypadku, gdy czynność prawna została dokonana w imieniu osoby prawnej, która nie istnieje.

Odpowiedzialność za zobowiązania

Art. 40. § 1. Skarb Państwa nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania państwowych osób prawnych, chyba że przepis odrębny stanowi inaczej. Państwowe osoby prawne nie ponoszą odpowiedzialności za zobowiązania Skarbu Państwa.

§ 2. W razie nieodpłatnego przejęcia, na podstawie obowiązujących ustaw, określonego składnika mienia od państwowej osoby prawnej na rzecz Skarbu Państwa, ten ostatni odpowiada solidarnie z osobą prawną za zobowiązania powstałe w okresie, gdy składnik stanowił własność danej osoby prawnej, do wysokości wartości tego składnika ustalonej według stanu z chwili przejęcia, a według cen z chwili zapłaty.

§ 3. Przepisy § 1 i 2 stosuje się odpowiednio do odpowiedzialności jednostek samorządu terytorialnego i samorządowych osób prawnych.

Siedziba

Art. 41. Jeżeli ustawa lub oparty na niej statut nie stanowi inaczej, siedzibą osoby prawnej jest miejscowość, w której ma siedzibę jej organ zarządzający.

³⁾ Art. 39 zmieniony przez art. 1 ustawy z 9 listopada 2018 r. (Dz.U. poz. 2244) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 marca 2019 r.

Zgodnie z art. 35 ustawy z 9 listopada 2018 r. (Dz.U. poz. 2244; zmiana weszła w życie 1 marca 2019 r.) przepis art. 39 k.c. w brzmieniu nadanym ustawą nowelizującą stosuje się także do czynności prawnych dokonanych w imieniu osoby prawnej bez umocowania albo z przekroczeniem jego zakresu przed dniem wejścia w życie nowelizacji, jeżeli nie były one przedmiotem prawomocnie zakończonych przed dniem wejścia w życie nowelizacji postępowań sądowych w sprawach cywilnych.

Oddawany do rąk Czytelników zbiór przepisów obejmuje:

K.C., K.P.C., K.R.O., P.P.M., K.S.C., P.A.S.C., K.W.H., K.S.H., U.K.S., U.K.K.

K.C. – uwzględniono zmiany dotyczące m.in. przerwania i zawieszenia biegu przedawnienia, wymagania aktu notarialnego w przypadku gruntów rolnych mających wchodzić w skład rolniczej spółdzielni produkcyjnej, instytucji wyszysku oraz odpowiedzialności pełnoletnich dzieci najemców za zobowiązania rodziców wynikające z tytułu umowy najmu.

K.P.C. – najnowsze zmiany dotyczą m.in. wstrzymania wykonania postanowienia w przedmiocie odebrania osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką, rozszerzenia zakresu przedmiotów niepodlegających egzekucji sądowej, rozszerzenia możliwości przeprowadzenia posiedzenia jawnego na odległość, wyłączenia dodatku węglowego z zakresu egzekucji, automatyzacji załatwiania niektórych spraw przez Krajową Administrację Skarbową.

K.W.H. – uwzględniono zmiany dotyczące m.in. rozszerzenia kręgu podmiotów uprawnionych do wystąpienia o zgodę Ministra Sprawiedliwości na wielokrotne, nieograniczone w czasie wyszukiwanie ksiąg wieczystych w Centralnej Informacji

Ksiąg Wieczystych oraz tych, którym wydaje się odpisy dokumentów znajdujących się w aktach ksiąg wieczystych w związku z realizacją procesu inwestycyjnego Centralnego Portu Komunikacyjnego.

K.S.H. – najnowsze zmiany dotyczą m.in. wprowadzenia zakazu publicznego promowania nabycia lub objęcia udziałów w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością.

U.K.S. – uwzględniono zmiany dotyczące m.in. nałożenia na Krajową Radę Komorniczą obowiązku zapewnienia Szefowi KAS dostępu za pośrednictwem systemu teleinformatycznego do list oraz wykazu komorników, zastępców komorników, asesorów i aplikantów; wyłączenia z limitów mających wpływ na prawo wyboru komornika przez wierzyciela spraw przejętych na skutek przekazania adnotacji w sprawie zbiegu egzekucji sądowej i administracyjnej; możliwości wnoszenia pism procesowych za pomocą konta w systemie teleinformatycznym do prowadzenia i przechowywania dokumentacji.

Skorowidze do ustaw oraz tytułiki towarzyszące poszczególnym artykułom ustaw znacznie ułatwiają korzystanie ze zbioru. Publikację uzupełniono o wykazy wszystkich aktów zmieniających uwzględnione ustawy oraz wykazy aktów wykonawczych, a także wyciągi zawierające najważniejsze przepisy intertemporalne.

Zmiany, które weszły w życie między **29 marca 2022 r. a 11 sierpnia 2022 r.**, oznaczono tekstem pogrubionym, natomiast wszystkie zmiany, które wejdą w życie **po 11 sierpnia 2022 r.**, oznaczono tekstem pogrubionym i mniejszym stopniem pisma. Na początku zbioru zamieszczono spis wszystkich aktów prawnych wprowadzających te zmiany.

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45
ZAMOWIENIA@WOLTERSCLUWER.PL
WWW.PROFINFO.PL

Kup e-book i czytaj
w aplikacji Smarteca

